

Vještine komuniciranja u inženjerstvu

Prosudba informacija

Juraj Petrović

Istina i laž: Što sve tamo ima?

- oko 130 bilijuna stranica u Google indeksu
 - **bilo tko** može objaviti **bilo što**
 - **rijetko** kada **imaju urednika** ili recenzijski postupak
-
- kad nađete informaciju – **posao tek počinje**

Potrebna je kritička prosudba!!!

- pogrešni podaci
- kriva interpretacija
- nejasne informacije
- zablude
- laži
- manipulacije
- napadi

- ***disinformation***
 - **netočne informacije**, obično izmišljene kako bi nekome naštetile, nekoga indoktrinirale ili nanjele materijalnu štetu ili korist
- ***misinformation***
 - **netočne informacije** koje nisu namjerno stvorene da bi nečemu naštetile nego neažurne informacije, pogreške, nesporazumi, netočne interpretacije
- ***malinformation***
 - informacije koje imaju podlogu u stvarnosti, ali se koriste tako da bi nekome naštetile, primjerice objava tuđih privatnih informacija ili fotografija

- **TKO?**
- **ŠTO?**
- **GDJE?**
- **KADA?**
- **ZAŠTO?**
- **WHO?**
- **WHAT?**
- **WHERE?**
- **WHEN?**
- **WHY?**

Tko je autor?

- radi li se o
 - **osobnim** stranicama ili
 - su stranice u sklopu **ustanove**?

- koje su mu **kvalifikacije**, naobrazba, zanimanje?
- postoje li informacije za **kontakt**?

Saznajte više o autoru

- **potražite** riječi ili izraze:
 - *About Us, Who Am I, FAQs, For More, Company Information, Profiles, Our Staff, Home*
- kad nađete **ime autora**
 - pretražite Internet za “prezime ime”, ustanova, ...

Dr. Magda Havas, PhD.

[Home](#) [Video Presentations](#) [EMF News](#) [Historical References](#) [University Courses](#) [Biography](#) [Contact Dr. Havas](#)

Electromagnetic Field News

CATEGORY: HEALTH ISSUES

Environmental Health Matters Initiative – U.S. National Academies

Posted: [March 29, 2018](#)

March 29, 2018. The Environmental Health Matters Initiative of the National Academies has the following mandate based on their website: ENVIRONMENTAL HEALTH MATTERS INITIATIVE (EHMI) is a new, large-scale effort of the National Academies of Sciences, Engineering and Medicine to work across... [Read More](#)

Zory's Archives

**The History of the
Health Effects
from RF and
Microwave
Radiation from
the Archives of
Zory Glaser**

Što je rečeno/napisano?

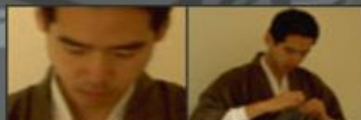
- kakva se **terminologija** koristi
 - stručna ili ulični žargon?
- **citira li** autor izvore
 - Ili izražava mišljenje?
- mogu li informacije biti **provjerene** negdje drugdje?
- ima li **očitih pogrešaka** (zatipci, gramatika ...)?

POP!

THE FIRST MALE PREGNANCY

TODAY | LIVE IMAGE

EKG

Ultrasound

Other Vitals

Monday, October 25

time: **13:30:07**

Join physicians and scientists around the world in monitoring Mr. Lee's pregnancy online.

[How this works](#)

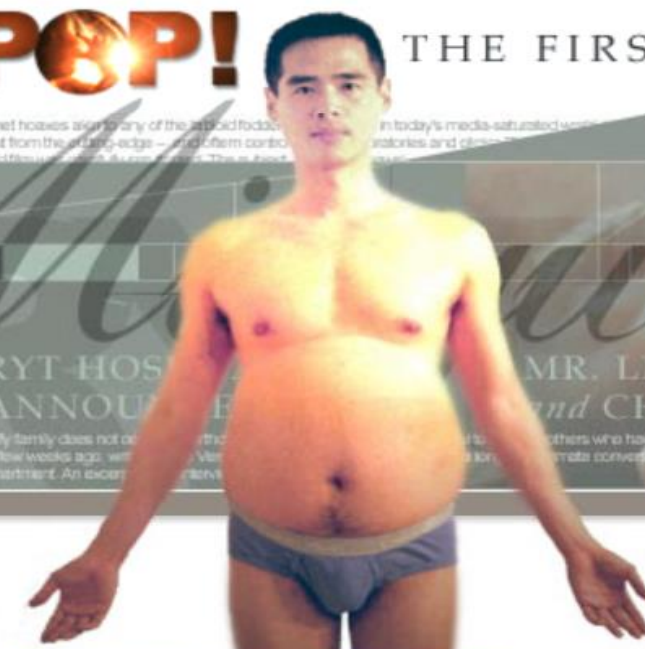
mr. lee's pregnancy journal

Click here for today's entry.

1/30/2024

RYT HOSPITAL ANNOUNCES MR. LEE MINGWEI AND CHILD

"My family does not object to this... A few weeks ago, we... apartment. An exciting interview..."

"I am appalled"

LIZ
United Kingdom

"This is against God. Mr. Lee is a sick man. Repent now before it's too late. You sick, sick people."

"I am thrilled"

ANNE
United States

"Go, Mr. Lee! All my prayers and best wishes to you. I'm so happy for you."

"I want to be a pregnant man"

BOB
Senegal

"I've dreamed about this my entire life. Sign me up!"

media coverage

Time Magazine's Man(?) of the Year
[View Cover](#)

CNN: The First Man in History to Become Pregnant Speaks Up
[Read More](#)

CNN: Liberated Seahorse Dads Carry the Babies
[Read More](#)

Egyptian Weekly Magazine: Pregnant Men!
[Cover](#) | [Page 1](#) | [Page 2](#)

Yahoo!: The First Human Male Pregnancy
[Read More](#)

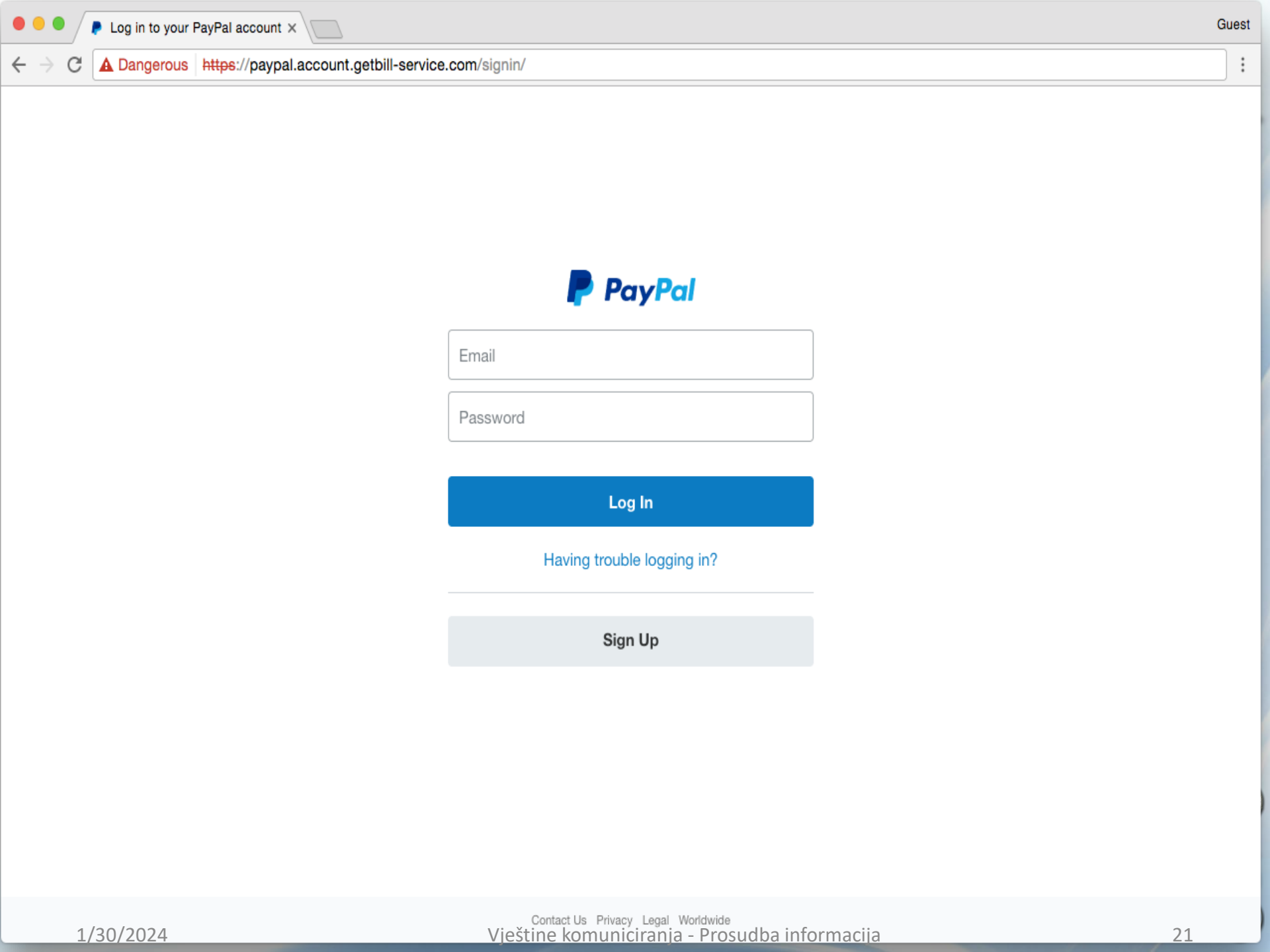
USA Today: Male

Gdje je objavljeno?

- što nam govori URL adresa?

VAŽNO:

- stalno pratite URL
 - kako se mijenja
 - dok pregledavate Web prostor!!
-
- u kakvom časopisu je znanstveni rad objavljen?
 - znanstveni časopisi obično imaju recenzijski postupak
-
- Provjerite **tko povezuje** na tu stranicu:
 - <https://ahrefs.com/backlink-checker>

Dangerous https://paypal.account.getbill-service.com/signin/

Email

Password

Log In

[Having trouble logging in?](#)

Sign Up

Email address

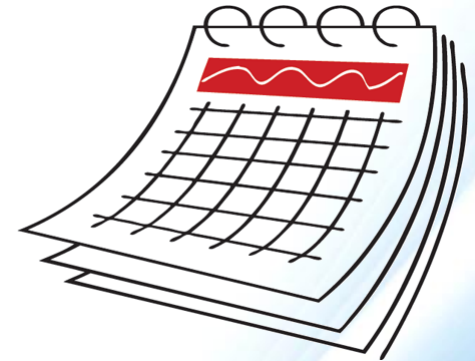
Next

or

Sign Up

Kada je objavljeno?

- kada je sadržaj objavljen?
- kada je zadnje ažuriran?
- rade li poveznice u sadržaju?
- jesu li izvori arhivirani?

All the miracles of modern medicine

NonI

GenoCh

Male

Chen

De

Launch GenoChoice in: [Flash](#) | [Quicktime](#) | [HTML](#) December 12, 2017

Elizabeth Preatner,
Ph.D., M.D., Prenatal
Geneticist and
Embryologist at the
GenoChoice Institute

Create Your Own Genetically Healthy Child Online!

GenoChoice

The Best of Nature Before You Nurture!

Choose Your GenoChoice

"The ultimate e-commerce site of the future."
The Los Angeles Times

body ba
<center>
<table
<tr>

Dear Prospective Parent,

Thank you for considering GenoChoice to plan the future well-being of you and your family. My name is Dr. Elizabeth Preatner, a prenatal geneticist and embryologist here at GenoChoice. Using our state-of-the-art technologies, you can quite possibly ensure that your child's life may be free of such diseases as cancer, Alzheimer's, and heart disease -- as well as conditions like obesity, aggression, and dyslexia.

Our probes and DNA amplifiers can identify these negative genes and eliminate them in your child... all at the pre-embryonic stage!

And you can even specifically choose genes that may determine favorable characteristics in your child. With the special help of GenoChoice®, you can truly offer your progeny "the best of nature... before you nurture!"

[Credits](#)

© 2005 All rights reserved.

[GenoChoice](#) | [RYT Hospital](#)

- koja je **svrha objavljenog sadržaja**?
 - reklama
 - zabava
 - iznošenje mišljenja
 - taština
 - znanost
 - zagovaranje ...
- Prodaje li sadržaj nešto ili kako se financira mjesto objave?
- jesu li **reklame** jasno odvojene od informacija na stranici?

RYT Hospital

DWAYNE MEDICAL CENTER

We have dramatically advanced the art, science, and technology of medicine.

CUSTOMIZED PORTAL

NEED HELP?

[PATIENTS](#)
[FRIENDS & FAMILY](#)
[PROVIDERS](#)
[RESEARCHERS](#)

[LOG-IN](#)

LATEST HOSPITAL NEWS

RIVITALEX®
(Modafinil) 250mg TABLETS

With Rivitallex®, you only need 12 minutes of sleep a night

In partnership with Nevardis, RYT Hospital is pleased to announce completion of phase II clinical trials for a new

Exhibition at John Jay College

Come meet Dr. Phineas Liu and Virgil Wong for a state-of-the-art preview of projects and innovations at RYT Hospital-Dwayne Medical Center.

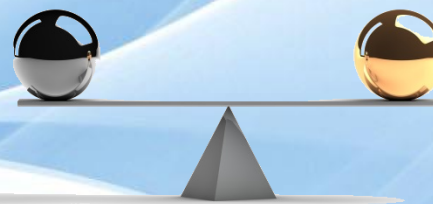
Our New Marketing Campaign

In partnership with the Nevardis Corporation, RYT Hospital is pleased to announce that it has completed phase I clinical trials for a new anti-sleep medication

- poznate su informacije
 - **tko** (autori, institucija, njihov dosadašnji rad i financiranje)
 - **što** (tekst rada)
 - **gdje** (časopis, njegova indeksiranost i povijest)
 - **kada** (datum zaprimanja rada i datum objave)
 - **zašto**

- „WIKIPEDIA MAKES NO GUARANTEE OF VALIDITY”
- Wikipedia vs. Britannica Online
 - Prema istraživanju iz časopisa *Nature* (2005)
<http://www.nature.com/nature/journal/v438/n7070/full/438900a.html>
 - 42 slučajna zapisa s u prosjeku
 - 3 greške - *Britannica*
 - 4 greške - *Wikipedia*

Pozor !!!

Na benzinskoj stanici na Viču u Ljubljani muškarac je pristupio ženi koja je tankala benzin u auto. Ponudio joj je svoje usluge kao parketar i dao posjetnicu. Gospođa je rekla kako trenutno ne treba takve radove, ali je uzela posjetnicu. Muškarac je potom otišao drugim autom.

Kada je napustila benzinsku stanicu, primijetila je da ju prate. Gotovo odmah potom počela je osjećati vrtoglavicu i počela teško disati. Pokušala je otvoriti prozor i shvatila da neobičan miris dopire iz njezine ruke kojom je primila posjetnicu na benzinskoj postaji. Znala je da mora brzo djelovati. Skrenula je na prvo parkiralište na koje je naišla, zaustavila auto i počela neprekidno trubiti. Muškarci su pobjegli, a gospođa je još uvek bila slaba. Tek nakon nekoliko minuta počela je konačno opet normalno disati.

Stvar na posjetnici je bila droga se zove BURUNDANGA i koriste ju kad žrtvu žele silovati ili opljačkati. Opasnija od obične droge ili sredstva za omamljivanje. Prenosiva je na običnim karticama i papiru.

Budite oprezni, ne primajte NIŠTA od nepoznatih ljudi. Oprez, takvi vam ljudi mogu gurnuti posjetnice pod vrata, ubaciti vam ih u poštanski sandučić, a onda ostati u blizini i pratiti vas, da bi vas potom napali.

Pošaljite ovu poruku svima kao upozorenje!!!

Ministarstvo zdravlja
Zavod za zdravstvene usluge u turizmu
Ksaver 200
HR - 10000 Zagreb

<http://www.zdravlje.hr/>

- Googlajte
„Burundanga card hoax”

- rezultati:

Burundanga/Scopolamine Warning : snopes.com

www.snopes.com > Fact Check > Crime ▼

FALSE: Burundanga Warning. Criminals in the U.S. are not using burundanga cards to incapacitate their victims. ... At a petrol pump, a man came over to a lady filling petrol in her car and left his visiting card.

Burundanga Business Card Drug Warning - Hoax-Sl

www.hoax-slayer.com/burundanga-warning.shtml ▼

Oct 12, 2008 - The message is an unsubstantiated urban legend. Burundanga reports indicate that it has indeed been used to facilitate ...

You've visited this page 2 times. Last visit: 10/13/16

Burundanga Drug Warning - Here Are the Facts - Ur

urbanlegends.about.com > ... > Urban Legends > Crime & Punishment

Online rumors warn of criminals using business cards impregnated with burundanga. ... criminals using business cards or slips of paper soaked in a potent street drug (also Photo Hoaxes & Viral Images.

FALSE: Burundanga Warning

Criminals in the U.S. are not using burundanga-soaked business cards to incapacitate their victims.

David Mikkelson
May 15, 2012

73.2K

Claim: Criminals in the U.S. are using burundanga-soaked business cards to incapacitate their victims.

FALSE

- **HOAX** = prevara, često u obliku **e-mail** poruka, ali i na društvenim mrežama, forumima, ...
- ako je **samo poruka**, traži da ju se pošalje na što više adresa
- ako traži da **nešto napravite**
 - da date informacije
 - da odgovorite
 - da kliknete nešto
 - to je **PHISHING**

Ne prosljeđujte!!!

Ne klikajte ništa!
Ne šaljite informacije!

Molimo vas obavijestiti sve svoje kontakte u svoj Messenger listi, da ne prihvataju Anwar Jitous kontakt, to je haker koji je povezan sa tvojim Facebookom. Ako jedan od vaših kontakata prihvati bićeš i ti hackiran pa se potrudi da svi tvoji prijatelji znaju. Hvala

From: Postmaster [mailto:vmontalvo@ueb.edu.ec]

Sent: Monday, November 13, 2017 4:53 AM

To: Recipients <vmontalvo@ueb.edu.ec>

Subject: Aktiviranje web-pošte

Aktiviranje web-pošte

4.5GB

0.5GB

Vi ste prekoračili ograničenje pohrane poštanskih sandučića kao što je postavio vaš administrator i nećete biti u mogućnosti primiti nove poruke do ponovnog aktiviranja. Ponovno aktiviraj [klik](#)

Pozdrav

- **Što je dobro na web-u?**

- znanstveno izdavaštvo
 - recenzirani časopisi, baze podataka
- otvoreni pristup
 - arhivi, repozitoriji respektabilnih ustanova
- web stranice knjižnica, online katalogi

- **Što nije dobro na web-u?**

- puno lažnih, neprimjerenih, netočnih informacija
 - teško ih je prepoznati
- lažna web sjedišta
- namjerno lažno plasirane informacije (*hoax, spam*)
 - **nerijetko izvrsno napravljeno s puno truda i znanja**
 - humor, parodija izvorne stranice # razlika od *hoax*

- Internet ima **ogromnu količinu korisnih** informacija
- ali i **mного** laži i pogrešaka
- **morate sami procijeniti** ispravnost informacije
- **koristite**: tko, što, kada, gdje, zašto?
- provjerite **HOAXe**
 - čuvajte se **phishinga**

- [Opinion: Using Pokémon to Detect Scientific Misinformation](#)
- J.-W. van Prooijen and M. van Vugt, [“Conspiracy Theories: Evolved Functions and Psychological Mechanisms,”](#) *Perspect Psychol Sci*, 13 (6), 2018, doi: 10.1177/1745691618774270.
- D. A. Broniatowski *et al.*, [“Weaponized Health Communication: Twitter Bots and Russian Trolls Amplify the Vaccine Debate,”](#) *Am J Public Health*, 108 (10), 2018, doi: 10.2105/AJPH.2018.304567.
- [Reliability of Wikipedia](#) (2021)

VJEKOM@ZESOI.FER.HR

